

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA ADRION

NATURED

NATURE-BASED
SOLUTIONS FOR A JUST
RESILIENCE IN THE
ADRIATIC-IONIAN CITIES

Glasilo št. 3

Z veseljem objavljamo tretje glasilo projekta NATURED, ki predstavlja najnovejše informacije o napredku projekta skozi načrtovane aktivnosti, tretje srečanje projektnih partnerjev in še več.

Proračun projekta v EUR

1.269.913,13 €

Financiranje INTERREG v EUR

1.079.426,13 €

Trajanje projekta

1.7.2024 - 31.12.2026.

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa Interreg IPA ADRION.

Več o projektu NATURED in našem partnerstvu!

Projekt NATURED ponuja naravne rešitve za regijo ADRION, ki se sooča s krizo podnebnih sprememb

NATURED združuje 12 partnerjev in 3 pridružene partnerje iz 9 držav regije ADRION, vključno z regionalnimi in lokalnimi organi, odgovornimi za politiko, ki jih podpirajo razvojne agencije ter visokošolske in raziskovalne ustanove, da bi delali na razvoju in izvajanju naravnih rešitev na svojem območju. Naši projektni partnerji bodo omogočili oblikovalcem politik in zainteresiranim stranem, da preprečijo učinke podnebnih sprememb na urbana območja, zlasti poplave in urbana toplotna otoka. Projekt si prizadeva spodbujati pravičen, varen, vključujoč in na kraju temelječ pristop k odpornosti, ki temelji na vrsti medsebojno povezanih dejavnosti, ki vključujejo razumevanje medsebojnega vpliva podnebja in mest, ustvarjanje zbirk podatkov in digitalnih zemljevidov za podnebno ranljivost in nevarnosti v različnih urbanih območjih ter vključevanje državljanov in zainteresiranih strani v opredeljevanje akcijskih načrtov za naravne rešitve. Te rešitve bodo preizkušene v pilotnih ukrepih in

nato vključene v javne delovne načrte mest, s končnim ciljem, da se najučinkovitejše rešitve ponovijo v širšem obsegu.

KAJ SMO POČELI...

V preteklem obdobju se je projekt NATURED osredotočal na izboljšanje komunikacije med projektnimi partnerji in pridruženimi partnerji ter na neposredno sodelovanje z lokalno javnostjo.

Mnenja in prispevki državljanov in zainteresiranih strani

V okviru projekta NATURED so bila opredeljena ključna področja ranljivosti, vizije in cilji za enajst pilotnih mest: Faenza (IT), Nova Gorica (SI), Split (HR), Zrenjanin (RS), Niš (RS), Sarajevo (BA), Banja Luka (BA), Cetinje (ME), Gostivar (MK), Tirana (AL) in Larisa (GR).

Med septembrom in decembrom 2025 je v vsakem pilotnem mestu potekalo približno dve do pet razprav z državljani in lokalnimi zainteresiranimi stranmi. Na razpravah so udeleženci razpravljali o najpomembnejših okoljskih izzivih, s katerimi se soočajo njihova mesta, od vročinskih valov, poplav, onesnaženosti zraka in mestne vročine do pomanjkanja zelenih površin, ter se seznanili s konkretnimi naravnimi rešitvami (NbS), ki lahko izboljšajo življenje v mestih in zmanjšajo tveganja za ljudi, infrastrukturo in stavbe.

Predstavljene rešitve vključujejo zelene strehe in vertikalne gozdove, ki ohladijo stavbe in izboljšajo kakovost zraka; (peri-)urbane parke, zelene površine in urbane vrtove, ki nudijo prostor za sprostitve in druženje; nasaditve ob cestah in javnih površinah, ki povezujejo naravo z mestom; ter obnovo rek, poplavnih ravníc, mokrišč in obalnih območij, ki zmanjšujejo tveganje poplav in prispevajo k naravni biotski raznovrstnosti. Poleg tega so bile predstavljene rešitve za trajnostno upravljanje z vodo, vključno z zbiranjem deževnice, prepustnimi površinami, modrimi strehami, infiltracijskimi bazeni in specializiranimi prelivnimi sistemi, ki zmanjšujejo tveganje poplav in izboljšujejo uporabo vodnih virov. Rešitve vključujejo tudi obnovo naravnih vodotokov, ponovno meandriranje rek in povezovanje vodnih območij, s čimer se izboljša ekološka funkcija mest in njihove okolice. Spoznanja, pridobljena v teh razpravah, so bila ključna podlaga za pripravo poročil za posamezna mesta in portfeljev NbS.

Projekt NATURED predstavljen na festivalu Climateurope2 v Beogradu, Srbija

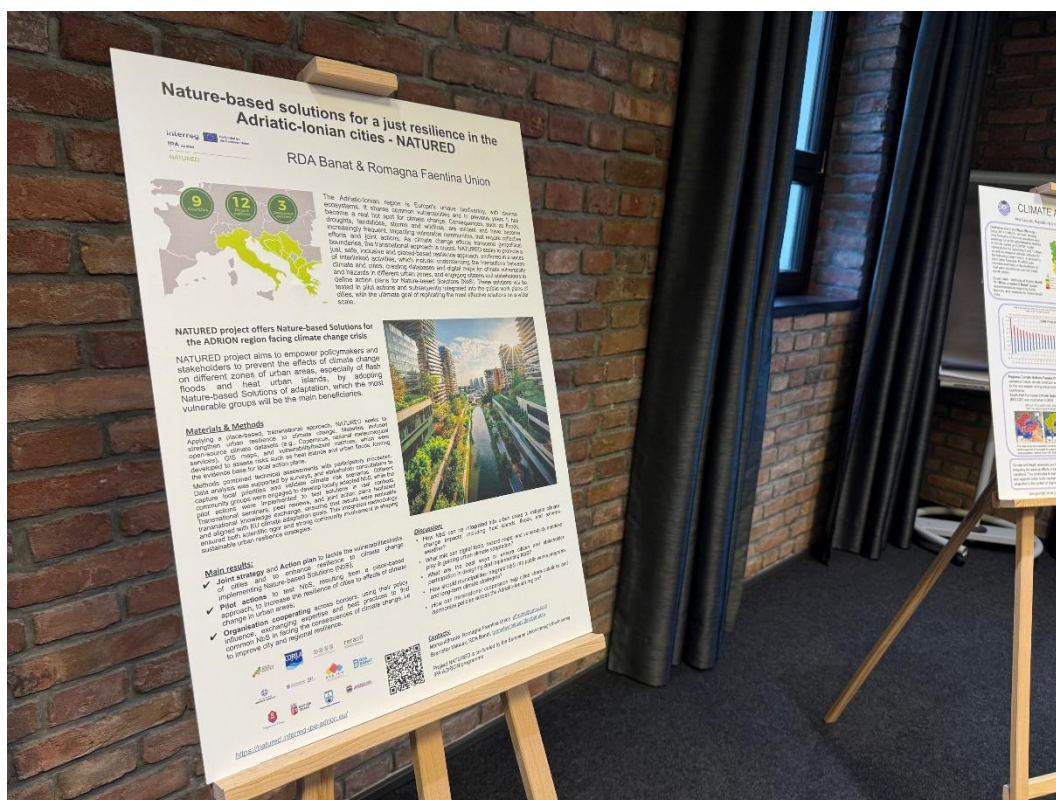
29. septembra 2025 je bil projekt NATURED predstavljen na festivalu Climateurope2 v Beogradu, enem od osrednjih dogodkov, namenjenih povezovanju skupnosti, ki delujejo na področju podnebnih storitev v Evropi, s posebnim poudarkom na jugovzhodni Evropi. Festival je potekal pod naslovom »Okrepitev družbe s podnebnimi storitvami« in ga je gostilo Center za promocijo znanosti (CPN) iz Srbije.

Projekt NATURED je predstavila Regionalna agencija za družbeno-gospodarski razvoj – Banat d.o.o. (RDA Banat) v okviru tržnice festivala, odprtega prostora, namenjenega predstavitvi projektov in pobud, mreženju in izmenjavi idej. Tržnica je udeležencem omogočila neposredno sodelovanje z različnimi pobudami, raziskavami in orodji, hkrati pa je odprla možnosti za nova sodelovanja in povezave.

V treh dneh je festival Climateurope2 združil raziskovalce, oblikovalce politik, strokovnjake, umetnike in inovatorje iz vse Evrope. Razprave so se osredotočile na ključna področja, kot so kmetijstvo, zdravje in prilagajanje podnebnim spremembam, ter na vlogo podnebnih storitev pri podpori družbe in lokalnih skupnosti. Program je vključeval plenarna zasedanja, interaktivne delavnice in neformalne razprave, ki so spodbujale izmenjavo znanja in izkušenj.

<https://natured.interreg-ipa-adrion.eu/2025/10/01/natured-project-presented-at-the-climateurope2-festival-in-belgrade/>

<https://climateurope2.eu/news-events/events/events/climateurope2-festival-in-belgrade>

Tretje srečanje partnerjev projekta NATURED v Kašteli, Hrvaška

Tretje srečanje partnerjev projekta NATURED je potekalo 23. oktobra 2025 v Kašteli. Srečanje je gostila Razvojna agencija RERA – Razvojna agencija Splitsko-dalmatinske županije (JU RERA S.D.), ki je v okviru dogodka organizirala tudi dogodek za širšo strokovno in zainteresirano javnost. Dogodek za širjenje informacij je bil posvečen pomenu mednarodnega sodelovanja pri razvoju in izvajanju NbS, s posebnim poudarkom na sodobnih pristopih k upravljanju poplav in usklajenem prostorskem načrtovanju. Udeleženci so se seznanili z dobrimi praksami in izkušnjami Kaštele pri izvajanju NbS za blažitev negativnih učinkov podnebnih sprememb, vključno s predstavitvijo akcijskega načrta „Zelena Splitsko-dalmatinska županija“.

Med srečanjem so projektni partnerji analizirali dosednji napredek dejavnosti, razpravljali o naslednjih korakih pri izvajanju projekta ter pregledali finančne in komunikacijske vidike ter doseganje projektnih kazalnikov.

Srečanje v Kašteli je ponovno potrdilo pomen izmenjave izkušenj, dobrih praks in sodelovanja med mesti in regijami v jadransko-jonskem prostoru. Projekt NATURED tako nadaljuje svojo pot krepitve zmogljivosti lokalnih skupnosti in razvoja bolj odpornih, zelenih in trajnostnih urbanih okolij.

<https://natured.interreg-ipa-adrion.eu/2025/10/24/ju-rera-s-d-hosted-the-dissemination-event-and-the-3rd-partnership-meeting-of-the-natured-project/>

V okviru projekta NATURED je bila dokončana skupna strategija za odpornost mest (ang. Joint strategy for the resilience of cities)

Partnerji projekta NATURED so dokončali pripravo skupne strategije za odpornost mest, ki je bila razvita v intenzivnem procesu soustvarjanja pod strokovnim vodstvom ekipe projektnega partnerja CORILA.

Skupna strategija določa skupno vizijo za razvoj odpornih in zelenih urbanih okolij do leta 2050 v jadransko-jonski regiji in opredeljuje srednjeročne in dolgoročne cilje za njeno izvajanje. Poudarek je na vključevanju naravnih rešitev v urbanistično načrtovanje, krepitvi znanja in zmogljivosti ter ustvarjanju pogojev za njihovo učinkovito izvajanje.

Skupna strategija je bila razvita v sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji prek transnacionalnih srečanj, spletnih delavnic in medsebojnih pregledov. Ključni prispevek k vsebini je bil dosežen tudi na 2. srečanju projektnih partnerjev v Gostivarju v Severni Makedoniji junija 2025, kjer so projektni partnerji in strokovnjaki z interaktivnimi orodji soustvarili skupno vizijo in prednostne cilje.

Dokument vključuje tudi digitalne karte podnebne ranljivosti, zlasti za mestne toplotne otoke in poplave zaradi padavin, ki mestom pomagajo pri odločanju in vključevanju lokalnih skupnosti. Skupna strategija podpira partnerska mesta pri gradnji bolj odpornih urbanih okolij v jadransko-jonski regiji.

Sledite nam

in bodite vedno na tekočem!

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA ADRION

NATURED

<https://www.interreg-ipa-adrion.eu/>

[f Project Natured](#)

[@projectnatured](#)

[@projectnatured](#)

<https://www.youtube.com/@ProjectNATURED>

„Ta glasilo je bilo izdelano s finančno pomočjo Evropske unije. Za vsebino dokumenta je odgovorna izključno RDA Banat in v nobenem primeru ne odraža stališča Evropske unije in/ali organov programa IPA ADRION.“

Če ste prejeli to glasilo, ste bili vključeni v eno ali več poštnih seznamov programa/projektov IPA ADRION. Zavezuje se, da bomo spoštovali in varovali zasebnost zbranih osebnih podatkov. Vaše osebne podatke obravnavamo kot zaupne informacije in jih nikoli ne bomo posredovali tretjim osebam. Vaši osebni podatki se uporabljajo predvsem za izrecni namen prejemanja glasila. Vaši poštni podatki se lahko uporabijo tudi v okviru programa IPA ADRION in njegovih projektov za namene obveščanja in razširjanja informacij, ki so strogo povezani s programom in njegovimi projekti. Če ne želite več prejemati tega glasila in ne želite, da se vaši podatki uporabljajo za namene razširjanja informacij, se odjavite tako, da nam pišete na: branislav.milosav@rcrbanat.rs